УДК 32.01:329
Бєліков С.О.[1], Бондаренко О.В.[2]
[1] студ. гр. КНТ-114м НУ «Запорізька політехніка»
[2] д-р філос. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

ПОЛІТИЧНІ ІДЕОЛОГІЇ XXI СТОЛІТТЯ: ЧИ ІСНУЄ МАЙБУТНЄ У ЛІВИХ ТА ПРАВИХ ПОГЛЯДІВ

С.О. Бєліков, О.В. Бондаренко

Політичні ідеології відігравали ключову роль у формуванні суспільств, визначенні державної політики та міжнародних відносин. Протягом XX ст. світ бачив боротьбу між різними ідеологічними напрямами – лівими, правими, центристськими. Соціалізм, комунізм, консерватизм, лібералізм, фашизм – ці та інші політичні течії визначали долі мільйонів людей, ставали основою державних систем, призводили до воєн, революцій та соціальних трансформацій.

Однак у XXI ст. традиційний поділ на «правих» і «лівих» втрачає свою чіткість. Політичні рухи змінюються під впливом економічної глобалізації, технологічного розвитку, соціальних трансформацій, змін у способах комунікації. Популізм, радикалізація, криза демократії та поширення авторитарних режимів кардинально змінили політичний ландшафт. Класичні ідеології стикаються з кризою та маргіналізацією, поступаючись місцем новим формам політичної боротьби.

Ліві ідеології – історично виникли як реакція на соціальну нерівність і прагнення до справедливості у суспільстві. Основним гаслом лівих завжди було досягнення рівності серед людей, усунення соціальних та економічних бар'єрів. Проте, крім прогресивних досягнень, ліві ідеї мають свої темні сторінки: правління Пол Пота у Камбоджі, де ідеї радикального соціалізму призвели до геноциду й загибелі мільйонів людей, сталінізм у СРСР, де в ім'я комуністичних ідеалів відбувались масові репресії, депортації та політичний терор.

Праві ідеології (походять від класичного лібералізму XVII ст.) – історично акцентують увагу на збереженні традиційних соціальних структур, захисті індивідуальних прав, економічної свободи та національної ідентичності., що стало основою розвитку капіталістичних економік, становлення вільного ринку, підтримки індивідуальних свобод та обмеження ролі держави в економічному житті. Пізніше виникає консерватизм, як реакція на швидкі соціальні зміни, виступає за збереження традиційних інститутів (релігія, сім'я), за національну